

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Perhekoti Simba / dagmarmodig oy

PERHEKOTI
SIMBA

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

3 TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

4. TOIMINTAPERIAATTEET

4.1. Ruokahuolto

4.2. Hygieniäkäytännöt

4.3. Terveysten- ja sairaanhoito, lääkehoitosuunnitelma

4.4. Perhekodin aikuisten tehtävät ja sijaistaminen

5. LAPSEN ASUMINEN PERHEKODISSA JA OIKEUDET ASIAKKAANA

6. RISKIENHALLINTA JA KRIISISUUNNITELMA

6.1. Riskienhallinta

6.2. Kriisinhallinta

6.2.1. Väkivallan kohtaaminen

6.2.2. Hatkaaminen

6.2.3. Lapsen lukittautuminen

6.2.4. Sijainti järven rannalla

6.2.5. Lapsi perhekodin ulkopuolella

6.3. Vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettely

7. ASIAKASREKISTERI JA TIETOTURVA

8. LAATUKRITEERIT

9. ILMOITUSVELVOLLISUUS, VALVONTALAKI 29§

1. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja: dagmarmodig oy

Palveluntuottajan Y-tunnus: 3446882-4

Kunnan nimi: Pirkkala

Hyvinvointialue: Pirkanmaan hyvinvointialue

Toimintayksikön nimi: Perhekoti Simba

Toimintayksikön osoite: Jysmäntie 9, 33850 Tampere

Vastuuyksikön ja yrityksen johtaja / perhekodin äiti: Kirsi Ketola p. 0404148793,
dagmarmodig@gmail.com, perhekotissimba@gmail.com

Tuotettava palvelu: Ammatillinen perhekoti

Asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan: lastensuojelun avohuollon tai sijaishuollon asiakkuudessa olevat, pitkä- tai lyhytaikaista sijaishuoltopaikkaa tarvitsevat, (9) 12-18 -vuotiaat lapset.

Asiakaspaikkamäärä: 3

Toimintalupatiedot: Aluehallintovirasto, rekisteröinti: 27.6.2025

Palvelu, johon lupa on myönnetty: Ammatillinen perhekoti

2. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvontasuunnitelman tarkoituksena on toimia työvälineenä perhekodille ja lisätä palvelun ja toiminnan näkyvyyttä niin asiakkaille, asiakkaan läheisille kuin viranomaisillekin.

Omavalvontasuunnitelmaan kirjataan Perhekoti Simban tavoitteet, sisältö ja toimintamallit niin arjessa kuin kriisitilanteissakin.

Omavalvontasuunnitelma on laatutae siitä ammatillisesta työstä, mitä perhekodissa toteutetaan, lähtökohtana kodinomaisuus ja ihmisen aito kohtaaminen ja oikeus omannäköiseen elämään.

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö: toiminnasta vastaava perheen äiti Kirsi Ketola

Omavalvontasuunnitelman seuranta: omavalvontasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.

Omavalvonnan läpinäkyvyys: omavalvontasuunnitelma käydään läpi jokaisen henkilön kanssa, jotka työskentelevät omassa roolissaan kyseisessä perhekodissa

Perhekodin vakituinen henkilökunta muodostuu perhekodissa asuvasta kahdesta aikuisesta, ostopalveluna ostetusta sairaanhoitohenkilökunnasta (1 kpl) ja tarvittaessa sijaisista, joten läpinäkyvyydellä on suuri merkitys palvelun laadun takaamiseksi. Omavalvontasuunnitelma käydään läpi myös perhekodin asukkaiden kanssa ja se esitetään hyvinvointialueen edustajille ja sijoitettujen lasten vanhemmille sekä muille asianosaisille.

Omavalvontasuunnitelma löytyy myös Perhekoti Simban nettisivuilta.

Laadittu: 3.4.2025

Päivitetty: 4.3.2026

3. TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

Perhekoti Simba on pieni ympärivuorokautinen hoito- ja kasvatusyksikkö lastensuojelun sijaishuoltoa tarvitseville lapsille ja nuorille, mutta ennen kaikkea tavallinen koti sen jokaiselle asukkaalle. Eläminen on hyvin tavallista, ei laitosmaista, vaan kokonaisuus muodostuu kodinomaisuudesta, elävästä elämästä, riittävästä, mutta ei kahlitsevista säännöistä, mahdollisuudesta kasvaa ja löytää omannäköinen elämä.

Elämään suhtaudutaan uteliaasti ja tätä uteliaisuutta yritetään ruokkia monin eri keinoin, mm. harrastamalla, liikkumalla, matkustamalla, vierailemalla eri kohteissa ja kulttuurilla. Kaiken keskipisteenä on koti, joka pidetään kauniina ja kodikkaana.

Perhekodin ammatillisuuden perustana on perheen äidin koulutus (YTM / sosiaalityöntekijä, tunnetaitovalmentaja) ja pitkä työkokemus lastensuojelusta. Kirsi Ketola on hankkinut lisäosaamista erilaisista lyhytkoulutuksista, jotka ovat käsitelleet mm. traumojen tunnistamista, kiintymyssuhdehäiriöitä, kehityspsykologiaa, aggressiivikäyttäytymistä, asiakkaan kohtaamista, systeemistä työskentelyä, stressinhallintaa, kriisejä, johtamista ja yritystoimintaa.

Perhekodissa tehtävä työ pohjautuu jokaisen lapsen historiaan ja omaan henkilökohtaiseen asiakassuunnitelmaan, jossa tulevat esiin asiakkaan yksilölliset tarpeet ja kyvyt sekä tavoitteet sijoitukselle. Nämä kirjataan myös lapsen omaan hoito- ja kasvatussuunnitelmaan, joka laaditaan perhekodissa vähintään kerran vuodessa tai aina tarpeen mukaan. Hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuu lapsi sekä hänen biologiset vanhempansa, mikäli näin on sovittu asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa.

Perhekoti Simbassa pidetään huolta siitä, että henkilökunta tuntee asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelman sisällön ja toiminta on sen mukaista.

Ammatillinen perhekoti vastaa lastensuojelun sijaishuollon tarpeeseen, jossa lapsi tarvitsee vahvaa tukea ja ohjausta, mutta ei laitosolosuhteita ja rajoitustoimia. Toiminta pohjautuu sosiaalipalveluista, lastensuojelusta, perhehoidosta ja asiakkaan oikeuksista laadittuihin lakeihin ja säädöksiin. Perhekoti tekee tiiviisti yhteistyötä lasten läheisten, sosiaaliviranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. **Keskiössä on aina lapsen etu.**

Asiakkaan palvelun tarpeen arvioinnista on vastuussa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Perhekodin arvot ovat kiireettömyys, arvokas kohtaaminen, tasapainoinen ja yksilöllinen kasvu ja kehitys, innostaminen ja innostuminen, elämän ilo, aitous ja vapaus.

Perhekodin tavoitteena on kutsua lapset ja nuoret elämään omannäköistä elämää. Perhekodin tavoitteena on löytää yhdessä lapsen / nuoren kanssa hänen omat vahvuutensa. Tavoitteena on myös tarjota maailmasta ja yhteiskunnasta mahdollisimman laaja kuva, jotta nuoren on helpompaa hahmottaa itsensä ja oma paikkansa tässä kaikessa. Tavoitteena on myös tarjota turvaa, lämpöä, lepoa ja mahdollisuutta kyseenalaistaa, keskustella, pohtia ja tuntea kaikki erilaiset tunteet.

4. TOIMINTAPERIAATTEET

Perhekodin toiminta perustuu sen asukkaiden tarpeiden ja toiveiden pohjalle. Arjen perustana ovat riittävä lepo, ravinto ja liikkuminen, sosiaaliset suhteet sekä tietenkin koulu / opiskelu.

Maailmankuvaa laajennetaan kulttuurilla ja matkoilla. Perhekodeissa juhlietaan vuosittaiset perinteiset juhlat ja jokaisen omat juhlapäivät. Juhlaa voidaan viettää myös pienistä syistä ja tietenkin isoista saavutuksista kuten valmistuminen, kouluun pääsy, työpaikan saanti. Yhdessä tehdään ja koetaan, mutta tärkeää on myös yksin olo ja omien ystävien kanssa vietetty aika.

4.1. Ruokahuolto ja siivous

Perhekoti käyttää kaupasta kotiin tuotua ruokakassipalvelua. Joskus syödään myös ulkona. Ruoan valmistuksen perheen aikuiset ja joskus tehdään ruokaa myös yhdessä.

Perhekodeilla kunnioitetaan jokaisen ruokavaliota. Kannustetaan erilaisten makujen maistamiseen, mutta mihinkään ei pakoteta. Ruokat valmistetaan pääosin itse, mutta välipalat voivat olla osin eineksiä ja silloin tällöin käydään ulkona syömässä.

Perheen aikuiset vastaavat pääosin siivouksesta ja pyykinhuollosta, tiettyä vastuuta opetetaan myös lapselle iän ja taitojen mukaan. Oman huoneen siivous on nuoren omalla vastuulla. Siivouspäivä on torstai.

4.2. Hygieniäkäytännöt

Hygieniakasvatusta tehdään päivittäin muun toiminnan ohessa. Jokaisen lapsen ja erityisesti nuoren kanssa käydään läpi henkilökohtaiseen hygieniaan liittyviä asioita ja opetetaan huolehtimaan itsestä. Keittiövuorossa olevaa ohjataan ruoanlaittoon liittyvässä hygieniassa, ja ennen ruokaa kaikki pesevät kätensä. Suihkussa käyntiin on joka päivä mahdollisuus. Samoin saunominen on vapaata.

Keittiön ja vessojen siivoukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Lakanoita ja pyyhkeitä vaihdetaan säännöllisesti. Epidemiatilanteissa noudatetaan yleisiä ohjeistuksia ja tehostetaan hygieniasta huolehtimista.

4.3. Terveysten- ja sairaanhoito

Lasten hammas- ja sairaanhoito toteutuu pääasiassa Pirkkalassa (Pirha). Lisäksi käytössä on kouluterveydenhoitajan vastaanotto. Kiireelliset sairaanhoitotapaukset hoidetaan Acutassa. Erikoissairaanhoidon ohjaututaan yleensä yleislääkärin läheteellä tai jo olemassa olevan hoitosuhteen kautta. Joissain tilanteissa hoitoa järjestetään myös asiakkaan oman kunnan/hyvinvointialueen hoitoyksiköissä. Akuuteissa hätätilanteissa ollaan yhteydessä hätäkeskukseen. Toisinaan käytetään myös yksityisiä palveluja, kuten silmälääkäriä. Jos asiakas tarvitsee sairaankuljetusta, hälytetään ambulanssi hätäkeskuksen kautta. Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden osalta tehdään tiivistä yhteistyötä hoitavien tahojen ja läheisten kanssa. Jokaisen kohdalla käydään hoitosuunnitelmassa läpi sairaudenhoitoon liittyvät erityisvaatimukset ja toimitaan annettujen ohjeitten mukaisesti. Lääkehoitoa vaativissa sairauksissa noudatetaan tarkasti ohjeistuksia.

Lääkehoitosuunnitelma on päivätty helmikuussa 2026, siinä käydään yksityiskohtaisesti läpi Perhekoti Simban lääkehoidollinen sisältö. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään säännöllisesti ja tarpeen mukaan.

Lääkinnällisiä laitteita koskevasta ohjauksesta vastaa Fimea. Perhekoti Simbassa käytössä olevia lääkinnällisiä laitteita mm. ovat kuumemittari, ensiapupaketti ja haavasidontaan erilaiset laastarit ja haavasidokset.

4.4. Perhekodin aikuisten tehtävät ja sijaistaminen

Perheen aikuiset vastaavat arjesta ja juhlasta, mm. kulkemisten hoitumisista niin kouluun, harrastuksiin, lähiverkosto- tai ammattilaisverkostotapaamisiin. Lapsi saa kulkea itsenäisesti ikä huomioiden. Perheen aikuinen osallistuu lapsen / nuoren kanssa vaadittaviin neuvotteluihin ja ammattilaistapaamisiin. Perheen aikuinen vastaa kaikesta siitä, mikä kuuluu huoltajan tehtäviin, kuitenkin lain puitteissa niin, mikä on sijaisvanhemmalle sallittua.

Jos ja kun perhekodin aikuinen sairastuu, lomailee tai on muulla tavoin kykenemätön vastaamaan perhekodin lapsista, siirtyy vastuu Perhekoti Simbaan tuntityötä tekeville lastensuojelualan ammattilaisille, joita perhekotiin on nimetty 2. Molemmilla lastensuojelualan ammattilaisella on pitkä kokemus lastensuojelusta ja perhehoidosta ja heidän rikosrekisterinsä on tarkastettu.

Perheen aikuiset käyvät säännöllisesti työnohjauksessa.

5. LAPSEN ASUMINEN PERHEKODISSA JA OIKEUDET ASIAKKAANA

Jokaisella lapsella on oma huone, joka on hänen yksityisaluettaan. Huoneet sisustetaan lapsen toiveiden mukaisesti. Lapsella on oikeus tuoda perhekodille omia tavaroitaan ja sisustaa huonetta mieluisaksi.

Jokainen huolehtii oman huoneensa siisteydestä, tässä autetaan tarpeen mukaan.

Lapsille maksetaan käyttövaraa joka kuukauden ensimmäinen päivä joko käteisenä tai hänen henkilökohtaiselle pankkitililleen. Lapsi saa itse päättää käyttövarojen käytöstä. Tarpeen mukaan sovitaan lapsen ja hänen verkostonsa kanssa suunnitelmallisen rahankäytön harjoittelusta ja/tai käteisten säilyttämisestä lukituissa toimistotiloissa.

Lapsen yksityisyyteen kiinnitetään huomiota keskustelujen osalta. Yksityisasiosta käydään keskustelut rauhallisissa tiloissa ilman ulkopuolisia. Lapsen asiakirjat säilytetään lukollisissa tiloissa, jonne pääsy on vain perhekodin aikuisilla. Lapsella on oikeus halutessaan lukea itseään koskevat asiakirjat. Jokainen avaa itse oman postinsa, ja näyttää viranomaisilta tulleen postin sisällön halutessaan perheen aikuiselle. Perheen jäsenet ovat vaitiolovelvollisia lasten asioista, sama koskee luonnollisesti muita ihmisiä, joita vierailee perhekodissa omissa rooleissaan.

Perhekoti Simbassa kannustetaan ja tehdään työtä eheän minäkuvan kehittymiseen, itsetunnon kasvamiseen ja oman näköisen elämän luomiseen. Perhekodissa kannustetaan sopivassa määrin, mutta turvallisesti, itsemääräämisoikeuteen ja itsenäisyyteen, kuitenkin huomioiden lasten ikä ja

taidot. Itsemääräämisoikeutta rajoitetaan turvallisesti perheen yhteisillä säännöillä, lisäksi tarpeen tullen niillä säännöillä, joilla turvataan jokaisen yksilökohtainen kasvu ja kehitys.

Perhekodin aikatauluihin ja muihin käytäntöihin liittyvissä säännöistä käydään yhteisesti keskustelua. Tarkastelemme sääntöjen merkitystä ja tarpeellisuutta jatkuvasti. Jokainen sääntö pitää olla lapselle perusteltavissa.

Seuraamukset sääntöjen rikkomisesta, esim. kotiintuloaika, ovat normaaleja kasvatuksellisia toimia. Pääasiallinen kasvatustapa on keskustelu ja yhteinen sopiminen. Jos lapsi toistuvasti rikkoo yhdessä sovittuja sääntöjä, voidaan sopia esim. pelaamisen rajoittamisesta.

Lapsia kannustetaan koulun käynnissä ja opiskelussa. Koulutehtäviä tehdään itsenäisesti ja tarvittaessa yhdessä. Lasta ohjataan löytämään omia vahvuuksiaan ja helpotetaan tulevia valintoja ammattiin / omaan alaan hakeutumisessa.

Lapsella on mahdollisuus omiin harrastuksiin omien mielenkiintojen mukaan.

Perhekoti Simba sijaitsee 20 min automatkan päässä Tampereen keskustasta järven rannalla. Lähimmälle bussipysäkille on 2 km, joka rajoittaa omatoimista kulkua ja velvoittaa aikuisten vastuuta kuljettaa perhekodin lapsia kouluun ja harrastuksiin.

Perhekoti rakennuksena on kesällä parhaimmillaan, sillä sijaitsemme järven rannalla. Rannassa on lisäksi erillinen saunamökki. Järvi- ja metsäympäristö itsessään tuovat erilaisia ajanvietemahdollisuuksia niin kesällä kuin talvella ja tähän hankitaan tarvittavia harrastevälineitä toiveiden mukaan.

Suhde biologisiin vanhempiin on perhekodin arvojen mukainen asia. Pidämme tiiviisti yhteyttä lasten huoltajiin ja sovitusti myös muihin läheisiin. Kunnioitamme lapsen suhdetta vanhempiinsa, ja vanhempien osallisuutta lapsen elämään myös sijoituksen aikana. Vanhemmat ja muut läheiset, sekä tietenkin ystävät, ovat sovitusti tervetulleita perhekodille vierailuille. Mahdollisuuksien mukaan lapset käyvät vanhemmillaan tai muulla läheisellä kotiviikonloppuja ja koulujen loma-aikoja. Nämä toteutetaan asiakassuunnitelman puitteissa.

Asiakkaalle laadittavaan hoito- ja kasvatussuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan. Tavoitteiden saavuttamista seurataan mm. asiakassuunnitelman neuvotteluissa ja kuukausiraportoinnin yhteydessä.

6. RISKIENHALLINTA JA KRIISISUUNNITELMA

Riskien hallinta ja varautuminen kriiseihin liittyvät oleellisena osana turvalliseen arkeen. Perhekoti Simba on kodinomainen yksikkö ja elämästä yritetään tehdä mahdollisimman tavallista perhe-elämää. Jokaiseen riskiin tai kriisiin ei pystytä elämässä koskaan täydellisesti valmistautumaan tai varautumaan, joten tämä suunnitelma käsittelee tavanomaisia perhe-elämän alueeseen kuuluvia mahdollisia riskejä ja kriisejä, huomioiden palveluntuotannon sisältöön liittyvät erityispiirteet, joita toimiminen erityistä huolenpitoa ja hoivaa tarvitsevien sijoitettujen lasten kanssa tuo mukanaan.

Riskinhallintaa ja kriisisuunnitelmaa käydään läpi yhdessä asukkaiden ja kodissa sijaistavan henkilökunnan kanssa.

Perhekodilla on lisäksi valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelma, sekä pelastussuunnitelma, joita päivitetään vuosittain. Näistä vastaa Kirsi Ketola.

Kirsi Ketola, joka on nimetty perhekodin riski- ja kriisinhallintavastaavaksi, vastaa arjessa riskienhallinnasta yhdessä perhekodin muiden työntekijöiden kanssa. Riskienhallintaa arvioidaan omavalvontasuunnitelman raportissa ja aina tarpeen mukaan.

5.1. Riskienhallinta

Perhekodille on käyttöönoton yhteydessä tehty palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvä tarkastus sekä terveystarkastuksen tarkastus ja tilat on valmisteltu heidän ohjeidensa mukaisiksi.

Pidetään ympäristö turvallisena, toimitaan keittiöaskareissa asianmukaisesti ja paloturvallisesti, käsitellään teräviä esineitä asiallisesti, säilytetään elintarvikkeet asianmukaisesti, säilytetään lääkkeet asianmukaisesti, käsitellään ja hoidetaan perheen kotieläimiä asianmukaisesti, huolehditaan paloturvallisuudesta, käytetään sähkölaitteita asianmukaisesti ja ne pidetään toimivina ja huolletaan tarpeen mukaan, huolehditaan tarvittavien vakuutusten voimassaolosta, huolehditaan henkilökohtaisesta ja kodin hygieniasta ja huolehditaan asianmukaisesti vahvojen pesuaineiden säilyttämisestä

Huomioidaan henkinen turvallisuus ja hyvinvointi sekä niihin liittyvät riskit. Perheen aikuisten näkökulmasta työn kuormittavuus on tekijä, josta on pidettävä huolta säännöllisellä työnohjauksella sekä säännöllisellä vapaa-ajalla. Perheen biologisten lasten turvallisuudesta huolehditaan asianmukaisesti kuulemalla heitä säännöllisesti, heidän sopeutumisellaan perhekodin arkeen on suuri merkitys kaikkiin perhekodin jäseniin.

Sijoitettujen lasten henkinen hyvinvointi on perhekodin toiminnan lähtökohta ja siihen kiinnitetään jatkuvaa huomiota. Lapsille taataan mahdollisuus yhteyteen perhekodin muiden jäsenten kanssa, riittävästi omaa ja keskinäistä aikaa, sekä suhteet omiin läheisiin ihmisiin perhekodin ulkopuolella. Sijoitetun lapsen on tärkeää päästä luomaan ja kehittämään oman näköistä elämää sekä riittävällä säännöllillä että riittävällä vapaudella. Elämisen lähtökohta on turvallisuus, joka ulottuu jokaiselle elämän osa-alueelle.

Jokaisella perheenjäsenellä on oikeus fyysiseen koskemattomuuteen, mutta myös oikeus ja mahdollisuus halaamiseen ja turvallisuutta lisäävään lähellä oloon. Perheessä asuva sijoitettu lapsi määrittää itse rajat sille, saako häneen koskea.

5.2. Kriisinhallinta

5.2.1. Väkivallan kohtaaminen

Huomioitavaa on, että jos nuorella on menneisyydessään tietoja väkivaltaisesta käytöksestä niin hän ei ole meille sopiva asiakas. Aina tämä ei ole ennakkoon tiedossa ja riskin välttäminen on mahdotonta.

Ohjeet aggressiivisen henkilön kanssa toimimiseen: Ollessasi aggressiivisen henkilön kanssa tekemisissä, varmista oma turvallisuutesi ja pyri rauhoittamaan tilanne. Puhu henkilölle hitaasti ja

käytä lempeää ääntä. Älä ota tarpeettomia riskejä, varmista esteetön poistuminen tilanteesta ja hae apua välittömästi, jos koet tilanteen uhkaavaksi. Aggressiivisen henkilön kanssa ollessa tulee muistaa kuunnella avoimesti ja tuomitsematta. Vältä äänen korottamista, nopeaa puherytmiä ja hermostunutta liikehdintää, kuten painon siirtoa jalalta toiselle, äkkinäisiä liikkeitä ja ylimääräistä liikehdintää. Puhuessasi käytä myönteisiä ilmauksia, vältä käskyttämästä henkilöä. Älä rajoita henkilön liikkumatilaa, jos hän haluaa liikkua tilanteessa. Varoitukset ja uhkaukset tulee ottaa vakavasti. Poistu paikalta, jos aggressiivisuus ei ole enää hallinnassa.

5.2.2. Hatkaaminen

Hatkatilanteessa toimiminen: Jos epäillään nuoren poistuneen luvattomasti perhekodilta, pyritään ensimmäisenä saamaan yhteys nuoreen puhelimella. Soittojen lisäksi tekstiviestit tai Whatsapp, sen mukaan mitä viestikanavaa nuori itse on käyttänyt. Otetaan yhteys huoltajiin ja pyritään selvittämään nuoren olinpaikka. Nuorta voi tavoitella myös sisarusten ja kavereiden kautta. Jos nuoreen ei saada yhteyttä, otetaan arkipäivisin yhteys nuoren omaan sosiaalityöntekijään, Iltaisin ja viikonloppuna sosiaalipäivystykseen. Jos on akuutti huoli nuoren hengestä ja terveydestä (esim. itsetuhoisuus), ensin soitto hätäkeskukseen ja vasta sen jälkeen sosiaaliviranomaisille.

Sosiaalityöntekijälle kerrotaan tarkasti nuoren tilanne ja perhekodin näkemys asiasta faktoihin perustuen. Sosiaalityöntekijä tekee tietojen pohjalta päätöksen jatkotoimista.

Hatkaamisen seurauksena on aina harkittava sitä, riittävätkö ammatillisen perhekodin tukitoimet lapsen turvallisuuden takaamiseen.

5.2.3. Lapsen lukittautuminen

Jos lapsi lukittautuu huoneeseensa tai muuhun vastaavaan tilaan, varmistetaan ensin lapsen toimintakyky puheella. Mikäli epäillään lapsen olevan vahingoksi itselleen, toimitaan kiireellisyysperiaatteella ja tunkeudutaan tilaan väkisin.

Mikäli tilanne lapsella on vakaa, yritetään rauhoittaa tilanne puheella tai tarvittaessa antamalla aikaa. Lapsen turvallisuuden takaaminen on joka tilanteessa tärkein asia ja siitä on kaikin keinoin vakuutettava.

5.2.4. Sijainti järven rannalla

Perhekoti sijaitsee järven rannalla. Kaiken kivan lisäksi järvi on riski ja tästä syystä vesielämään on kiinnitettävä erityisen paljon huomiota.

Kukaan ei ui, harrasta muuta vesiturheilua, ongi tai souda ilman, että aikuinen tietää tulevasta toiminnasta. Käytetään aina pelastusliivejä, kun niiden käyttö tarpeen.

Saunaa lämmittää vain aikuinen.

Perhekodissa tapahtuvaan vesionnettomuuteen on varauduttu riskien yksilöinnillä sekä kriisivalmiudella (ensiaputaidot ja toimintaohjeet esim. veden varaan joutumisessa).

5.2.5. Lapsi perhekodin ulkopuolella

Jos lapsi on iältään ja taidoiltaan sen ikäinen, että hänen kodin ulkopuolella liikkumisensa on luonnollista ja suotavaa, on tärkeää, että hän tietää, miten hän toimii hätätilanteissa. Lapsella pitää olla mukanaan aina puhelin, jolla hän saa yhteyden perhekodin vanhempaan tai muuhun vastuussa olevaan henkilöön, äärimmäisissä hätätapauksissa suoraan 112:een. Nuorella on oltava mukanaan tarvittavat matkustuskortit (bussi/ratikkakortti), rahaa oletettaviin tarpeisiin ja muut mahdolliset tarvittavat varusteet (esim. asiallinen säänmukainen pukeutuminen).

Lapsi liikkuu vain oletetusti turvalliseen aikaan ja sovituin aikatauluin. Perhekodissa on oltava tieto, missä lapsi milloinkin on. Lähiverkoston tapaamisissa noudatetaan asioista vastaavan sosiaalityöntekijän laatimaa asiakassuunnitelmaa.

5.3. Vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettely

Jokainen haattatapahtuma ja läheltä piti –tilanne tulee aina ilmoittaa toimitusjohtaja Kirsi Ketolalle, mikäli hän ei ole ollut paikalla tapahtuma-ajankohtana. Kirsi Ketola arvioi jokaisen tietoonsa tulevan haattatapahtuman vakavuuden.

Kun vakava vaaratilanne on tunnistettu, aloitetaan tilanteessa tarkempi tutkinta. Tutkinta on syyllistämätön ja tähtää toiminnan kehittämiseen vaaratapahtumasta oppimiseksi.

Tutkintaprosessi vakavissa vaaratilanteissa:

1. Turvallisuuden varmistaminen ja haittojen minimointi

2. Kirsi Ketola arvioi tilanteen ja ilmoittaa tapahtuman tarvittaville asianosaisille, hyvinvointialueelle kirjaamo@pirha.fi sekä tiedoksi valvontayksikköön valvonta.lapsiperheet@pirha.fi Valvovilla viranomaisilla on velvoite selvittää tapahtumia omassa roolissaan. Joissain tapauksissa vaaratapahtumat voivat käynnistää poliisitutkinnan. Myös Onnettomuustutkintakeskus voi tehdä tutkintapäätöksen sosiaali- ja terveydenhuollon vaaratapahtumia koskien.

3. Tapahtuman käsittely lapsen ja huoltajien kanssa mahdollisimman pian, avoimesti, rehellisesti ja ymmärrettävästi. Pyydetään anteeksi, kerrotaan toimintatavoista tilanteessa ja huolehditaan, että he saavat riittävän psykososiaalisen tuen.

4. Käydään läpi tapahtumat työyhteisön kesken ja työnohjauksesta tukea hakien

5. Tehdään tapahtuma-analyysi (“miten”, “miksi” ja “mikä vaikutti”)

6. Kirjataan analyysi ja siitä tehdyt johtopäätökset huolellisesti, sovitaan jatkotoimenpiteistä.

7. Huolehditaan siitä, että tapahtumasta opitut asiat tulevat käytäntöön ja seurataan, että jatkotoimenpiteet toteutuvat sovituksi. Sovitaan vastuuhenkilöt ja aikataulut. Opitut asiat ja sovitut käytännöt sisällytetään muuhun omavalvontaan. Mikäli kyse ei ole vakavasta vaaratilanteesta vaan vaara on ollut pienempi, on prosessi kevyempi.

Perhekodin vanhemmat käyvät säännöllisesti ensiapu- ja turvakoulutuksissa. He tiedostavat koulutuksien ja kokemuksensa kautta kodin normaalit vaaratilanteet, sekä mahdolliset riskit. Jos perhecodissa tapahtuu haitta- tai "läheltä piti"- tilanne, se käydään läpi ja käsitellään yhdessä lasten kanssa ikätason mukaan ja sopivasti/turvallisesti.

Tiedotus riskitilanteista eri tahoille tarpeen ja ohjeistuksen mukaan. Tiedottaminen tapahtuu puhelimitse tai sähköpostitse.

Havaitut epäkohdat korjataan välittömästi ja niistä raportoidaan läpinäkyvästi omavalvontaraportissa sekä erikseen asianosaisille.

7. ASIAKASREKISTERI JA TIETOTURVA

Sosiaalihuollon asiakastietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa. Sosiaalihuollon asiakas- ja potilastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Perhecodissa asiakkaan tietojen käsittelystä on laadittu oma tietosuojaja- ja rekisteriseloste, jossa on määritelty, mitä asiakastietoja perhekoti rekisteriin tallentaa, mihin niitä käytetään ja minne tietoja säännönmukaisesti luovutetaan, sekä tietojen suojauksen periaatteet. Tietosuojasvastaava on Kirsi Ketola.

Perhekoti Simba yksityisenä palveluntuottajana on rekisterinpitäjä ja toimintaa ohjaa Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2024).

14 § Palveluntuottajan vastuut toisen palvelunantajan lukuun toimittaessa:

Kun palveluntuottaja antaa sosiaali- tai terveyspalveluja toisen palvelunantajan lukuun, vastaa palveluntuottaja:

- 1) asiakastietojen kirjaamisesta ja tallentamisesta lukuun toimimansa palvelunantajan rekisteriin;
- 2) käyttöoikeuksien antamisesta asiakastietoihin omassa organisaatiossaan;
- 3) henkilötietojen käsittelyn aktiivisesta ohjauksesta ja valvonnasta organisaatiossaan;
- 4) alkuperäisten asiakasasiakirjojen toimittamisesta lukuun toimimallensa palvelunantajalle viipymättä; sekä
- 5) tietosuojaja-asetuksessa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ([621/1999](#)), säädettyjen asiakkaan oikeuksien toteuttamisesta yhdessä lukuun toimimansa palvelunantajan kanssa.

Asiakirjat ja asiakastiedot säilytetään asianmukaisesti, pääsääntöisesti sähköisenä tai lukitussa arkistokaapissa. Avaimet ovat vain perheen aikuisten hallinnassa, eikä niitä luovuteta muille. Perhecodissa huolehditaan tarkoin salassapitosäännösten noudattamisesta. Kaikki asiakirjat, joita perhecodilla asiakkaista laaditaan ovat viranomaisten asiakirjoja, ja ne säilytetään asianmukaisesti, ja toimitetaan asiakkuuden päättyessä lapsen asioistaan vastaavalle viranomaiselle. Lapselle tai hänen huoltajalleen luovutetaan asiakkuuden päättyessä lapselle osoitetut asiakirjat, joita on säilytetty lapsen kansiossa.

Ostopalveluna hankittua sairaanhoitajapalvelua velvoittaa samat lait salassapidosta ja asiakastietojen käsittelystä. Sairaanhoitaja käsittelee perhekodin asiakastietoja, kuten asiakkaan reseptejä ja muita terveystietoja, mutta hän ei kirjaa perhekodin asiakastietojärjestelmään. Vastuu

sairaanhoidollisesta kirjaamisesta asiakastietojärjestelmään on Kirsi Ketolalla ja tieto välittyy kirjattavaksi välittömän ja aktiivisen tiedon vaihdon ansiosta.

Lasten asioita koskevat kuukausikoosteet ja suunnitelmat laaditaan Nappula-järjestelmään. Koulujen kanssa käytetään yhteydenpidon välineenä viestintäpalvelu Wilmaa. Päivittäisraportointi tehdään korkeat tietoturva vaatimukset täyttävään Nappula-järjestelmään, jonka Kantayhteys toteutuu vuoden 2026 aikana.

Perhekodille on laadittu erillinen tietoturvasuunnitelma, ensimmäinen versio huhtikuussa 2025, jota on päivitetty lokakuussa 2025. Kantaan liittyminen velvoittaa tietoturvasuunnitelman päivitystä keväällä 2026.

Henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoitetaan asianmukaisesti valvontaviranomaiselle ja rekisteröidylle ilman aiheetonta viivytystä. Noudatetaan toiminnassa EU:n yleistä tietosuojasetusta artikla 33.

Perhekodilla on rekisterinpitäjänä ilmoitusvelvollisuus tietojärjestelmien poikkeamisista ja se toteutetaan laissa säädetyllä tavalla (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) 90§ 1. mom).

Tietoturva-asioista vastaa Kirsi Ketola, mutta mikäli Kantaan liittyminen edellyttää laajempaa ammatillista osaamista tietoturva-asioista, ostetaan palvelu alihankintana.

8. LAATUKRITEERIT

Perhekoti Simban palvelun laatu perustuu:

- ensisijaisesti lapsen etuun
- asiakaslähtöisyyteen ja lainmukaisuuteen
- suunnitelmallisuuteen ja tarkkaan dokumentointiin
- lain suomin ehdoin läpinäkyvyyteen
- pätevään ja osaavaan henkilökuntaan, joilla nuhteeton tausta (ostopalveluna ostettava sairaanhoitopalvelu vastaa oman omavalvontasuunnitelmansa toteutuksesta ja toimintaa valvotaan yhteisesti)

Laatua arvioidaan päivittäin ja sitä arvioidaan säännöllisesti omavalvontaraportissa. Laadun tarkkailuun ja arviointiin osallistuu jokainen perhekodin työntekijä, sekä ostopalveluna hankittu sairaanhoitaja.

Merkki hyvästä laadusta on hyvinvoiva lapsi, jonka elämä etenee kuntouttavasti ja suunnitellusti. Laadun arviointiin osallistuvat myös verkoston jäsenet ja asiakas itse, joilta kerätään palautetta kuukausiraporttien yhteydessä, hoito- ja kasvatussuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja säännöllisillä keskusteluilla. Biologisiin vanhempiin pidetään säännöllisesti yhteyttä ja heitä kannustetaan palautteen antamiseen.

Lainaus THL:lta:

<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/sijaishuollon-laatukriteerit>

”Sijaishuollon tulee olla lainmukaista, turvallista sekä laadultaan sellaista, että lasten tarpeisiin voidaan vastata ja sijaishuollolle asetettuja tavoitteita saavuttaa. Sijaishuollon laatukriteerit perustuvat osittain perus- ja ihmisoikeussäännöksiin sekä lastensuojelutoimintaa koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön. Osa kriteereistä on siis tuon taustansa takia velvoittavia. Tämän lisäksi kriteereissä kulkee tutkimustietoon perustuvia suosituksia laadukkaan sijaishuollon järjestämisestä ja tuottamisesta.”

Lapsen tulo sijaishuoltoon

Lapsi tai nuori kokee muuton sijaishuoltoon paikkaan turvallisena ja ennakoitavana sekä kokee itsensä tervetulleeksi.

Lapsen arki sijaishuoltopaikassa

Sijaishuoltopaikka on lapselle turvallinen kasvuympäristö. Lapsi kokee olonsa turvalliseksi sijaishuoltopaikassa.

Sijaishuoltopaikassa lapsi saa tukea kasvuunsa ja kehitykseensä ja sijaishuoltopaikassa on lasta arvostava ja kannustava ilmapiiri.

Lapsella on mahdollisuus osallistua omaa elämäänsä, sijaishuoltopaikan arkea sekä omaa asiakkuuttaan koskevaan päätöksentekoon.

Lapsi kokee kuuluvansa lapsuuden ja nuoruuden yhteisöihin myös sijaishuoltopaikan ulkopuolella.

Lapsen yhteydenpitoa läheisiin ihmisiin tuetaan. Lapsi kokee että hänen läheisiään arvostetaan ja kunnioitetaan.

Lapsi tietää oikeuksistaan ja oikeusturvakeinoista ja sijaishuoltopaikassa kunnioitetaan lapsen itsemääräämisoikeutta.

Lapsi saa hänelle kuuluvan varhaiskasvatuksen, opetuksen, terveydenhuollon sekä muut perus- ja erityistason palvelut.

Sijaishuoltopaikasta pois siirtyminen ja sijaishuollon päätyminen

Lapsi tuntee, että sijaishuoltopaikasta muuttaminen on turvallista ja ennakoitavaa

- perheen jälleenyhdistämistilanteessa

- jälkihuoltoon itsenäistymisvaiheessa siirtyessä ja
- toiseen sijaishuoltopaikkaan siirtyessä.

Itsenäistyvä nuori saa tarvitsemansa tuen ja palvelut jälkihuollossa.

Sijaishuollon suunnitelmallisuus ja dokumentointi

Lapsi kokee, että hänen sijoitus, sen seuranta ja dokumentointi on suunnitelmallista ja häntä varten.”

9. ILMOITUSVELVOLLISUUS, VALVONTALAKI 29§

Palveluntuottajan ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat.

Lisäksi palveluntuottajan on ilmoitettava palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisoin toimin.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa tai muun lainvastaisuuden.

Muistutukset

Pirkanmaan hyvinvointialue on linjannut, että hyvinvointialue vastaa ostopalveluyksikköihin tulleisiin muistutuksiin. Muistutukset tulee lähettää Pirkanmaan hyvinvointialueelle osoitteeseen kirjaamo@pirha.fi

Perhekoti Simbaan suoraan tulleet muistutukset ohjataan hyvinvointialueelle Kirsi Ketolan toimesta. Asiakas tai hänen läheisensä voi olla suoraan yhteydessä hyvinvointialueeseen muistutusta tehdessään. Tarvittaessa asiakas saa apua sosiaaliasiavastaavalta.

Muistutukseen suhtaudutaan vakavasti ja toimintaa muutetaan muistusten velvoittamalla tavalla aina asiakasta ja lakia kunnioittaen.

Valvovat viranomaiset

Lupa- ja Valvontavirasto (Valvira ja AVI yhdistyivät vuoden 2026 alussa uudeksi virastoksi)
asiakaspalvelu@lvv.fi

Ilmoitukset ja muistutukset Pirkanmaan hyvinvointialueelle kirjaamo@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava: Puh. 040 504 5249, puhelinajat ma-to klo 9-11
sosiaaliasiavastaava@pirha.fi (neuvoo sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain soveltamiseen liittyvissä asioissa, neuvoo tai tarvittaessa avustaa asiakasta kantelun tai muistutuksen teossa, tiedottaa asiakkaan oikeuksista, kokoaa tietoa asiakkaiden yhteydenotoista ja seuraa asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä, toimii asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi)

Eduskunnan oikeusasiamies Postiosoite: 00102 Eduskunta Käyntiosoite: Arkadiankatu 3 Puhelin:
09 4321 (eduskunnan vaihde) oikeusasiamies@eduskunta.fi www.oikeusasiamies.fi